

GDAŃSKI
UNIwersYTET
MEDYCZNY

MATERIAŁY POKONFERENCYJNE

V GDAŃSKIE DNI ZDROWIA

Gdańsk, 3–4 kwietnia 2025 r.

SPIS TREŚCI

Program	3
Wykorzystanie podejścia bayesowskiego do oceny farmakokinetyki populacyjnej ceftolozanu podawanego z tazobaktamem u pacjentów krytycznie chorych	5
<i>Paulina Okuńska, Mirosław Czuczwar, Michał Borys, Elżbieta Rypulak, Paweł Piwowarczyk, Marcin Wiech, Marta Szczukocka, Paweł Wiczling</i>	
Nie-bezpieczna farmakoterapia na bloku operacyjnym	6
<i>Dr Emilia Wawszczak</i>	
Wpływ zaburzeń erekcji na zdrowie psychiczne pacjentów kardiologicznych – badanie wstępne	7
<i>Filip Tkaczyk</i>	
Neuroprotektoryjne działanie analogów GLP-1 w chorobach neurodegeneracyjnych	8
<i>Katarzyna Wajda</i>	
Poziom wiedzy rodziców o bezpłatnych szczepieniach przeciw grypie – analiza wyników badania ankietowego	9
<i>Katarzyna Wajda, Halszka Wajdowicz, Julia Trojnik, Weronika Bargiel, Natalia Wójcik</i>	
Staż naukowy w ośrodku badawczym w USA – wyniki prowadzonych badań nad aromatyzowanymi wyrobami nikotynowymi.....	10
<i>Julia Nowicka</i>	
Moda czy element stylu życia – używanie papierosów elektronicznych przez młodzież	11
<i>Natalia Laska, Jennifer Krause, Kamila Stolarczyk, Izabela Królak, Ewa Dereń, Krystian Szczygieł</i>	
Bóle głowy a staw skroniowo-żuchwowy – ukryty związek	12
<i>mgr Martyna Odzimek</i>	
Bezpieczeństwo stosowania pochodnych imidazolin w warunkach domowych	13
<i>Michał Marszałek, Kamil Litwin, Gabriela Zdrodowska</i>	
Związek między depresyjnością a ryzykiem uzależnień od Facebooka	14
<i>Adriana Biernat, Julia Kasprzak, Anna Laczek, Joanna Walczyńska</i>	
Rola nowych zawodów medycznych w funkcjonowaniu systemu zdrowia	15
<i>lic. Klaudia Walter, dr hab. Ewa Bandurska, mgr Dominika Bosek</i>	
Przynależność do społeczności graczy a zdrowie emocjonalne i społeczne	16
<i>lic. Helena Świńska</i>	

ISBN 978-83-67147-60-6

PATRONAT INSTYTUCJONALNY GDAŃSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY

DZIEŃ I – Czwartek, 3 Kwietnia

PRELEGENT		TEMAT PRELEKCJI	GODZINY WYSTĄPIENIA
Oficjalne rozpoczęcie			9:00-9:30
Panel I Kariera w Zdrowiu Panel prowadzi: Justyna Janikowska	prof. dr hab. Agnieszka Zimmermann	Farmaceuta w prawie	9:30-9:42
	lek. Władysław Krajewski	Czy zwykli lekarze i lekarki są w stanie zmienić system Ochrony Zdrowia dla siebie i swoich pacjentów? Perspektywa działacza społecznego w systemie Ochrony Zdrowia	9:42-9:54
	mgr Alicja Utracka	Diagnosta laboratoryjny w systemie opieki zdrowotnej	9:54-10:06
	mgr Michał Bystram	Poza nagłówkami: tworzenie własnej ścieżki kariery w ochronie zdrowia	10:06-10:18
	mgr Magdalena Sosnowska	Najpierw Ty, potem praca, czyli o tym jak świadomie wejść na rynek pracy?	10:18-10:30
Przerwa Kawowa			10:30-10:50
Panel II Zdrowie psychiczne Panel prowadzi: Dawid Makowski	prof. Wojciech Glac	Zdrowy mózg / Chory mózg płynna granica	10:50-11:25
	mgr Oliwia Saluk	Stres, trauma i kompulsje – zrozumienie mechanizmów emocjonalnych i ich wpływ na zdrowie psychiczne	11:25-11:45
	mgr Paula Łysakowska	Regulacja emocjonalna w zaburzeniach odżywiania na podstawie bulimii, kompulsywnego objadania się i anoreksji	11:45-12:05
	dr Angelika Sawicka	Jedzenie jako więcej niż paliwo: Psychologiczne i społeczne aspekty odżywiania	12:05-12:40
Przerwa Kawowa			12:40-13:00
Zakończenie Panelu			14:15

DZIEŃ II – Piątek, 4 Kwietnia

PRELEGENT		TEMAT PRELEKCJI	GODZINY WYSTĄPIENIA
Rozpoczęcie		Wstęp do panelu	9:00-9:05
Panel Bezpieczeństwo Farmakoterapii	dr Natalia Wrzosek, dr Adrian Szewczyk, mgr Aleksandra Goyke, mgr Katarzyna Brzoskowska	Panel dyskusyjny	9:05-10:30
Prowadzący: Mateusz Stelmach			
Przerwa			10:30-10:45
Panel „Młodzi Naukowcy” (cz.I)			10:45-12:00
Prowadzący: Marta Nowacka			
Przerwa			12:00-12:15
Panel „Młodzi Naukowcy” (cz.II)			12:15-13:30
Prowadzący: Marta Nowacka			
Zakończenie Panelu			13:45

WYKORZYSTANIE PODEJŚCIA BAYESOWSKIEGO DO OCENY FARMAKOKINETYKI POPULACYJNEJ CEFTOLOZANU PODAWANEGO Z TAZOBAKTEM U PACJENTÓW KRYTYCZNIE CHORYCH

Paulina Okuńska¹, Mirosław Czuczwar², Michał Borys², Elżbieta Rypulak², Paweł Piwowarczyk², Marcin Wiech², Marta Szczukocka², Paweł Wiczling¹

¹ Katedra Biofarmacji i Farmakodynamiki, Gdański Uniwersytet Medyczny, Gdańsk

² Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Lublin

Wprowadzenie: Badania kliniczne dotyczące farmakokinetyki leków u pacjentów krytycznie chorych zwykle obejmują niewielką grupę osób. Takie ograniczone zestawy danych utrudniają wyciąganie wniosków w przypadku podejścia opartego wyłącznie na zebranych danych. Bardziej obiecującym sposobem analizy wydają się być metody oparte na wnioskowaniu bayesowskim, pozwalające wykorzystać dostępną informację aprioryczną, np. z wcześniejszych badań, a tym samym wyciągnąć rzetelniejsze wnioski dotyczące korekty dawkowania w tej grupie pacjentów.

Cel pracy: W pracy opracowano i porównano modele populacyjne farmakokinetyki ceftolozanu i tazobaktamu u pacjentów krytycznie chorych oparte o modelowanie hierarchiczne, z i bez wykorzystania literaturowej informacji apriorycznej oraz różnych metod estymacji.

Metody badawcze: Wykorzystane w pracy dane zostały uzyskane od 13 pacjentów, którzy otrzymywali 3,0 g ceftolozanu w połączeniu z tazobaktamem (2:1) w formie infuzji dożylniej. Modelowanie przeprowadzono przy użyciu oprogramowania NONMEM oraz programu Stan wraz z rozszerzeniem Torsten. Do diagnostyki modelu oraz analizy graficznej użyto programu RStudio wraz z dostępnymi pakietami.

Wyniki: W przypadku braku informacji apriorycznej farmakokinetyka ceftolozanu z tazobaktamem została opisana modelem jednokompartментowym z ograniczonym zestawem parametrów uwzględniających zmienność międzyosobniczą. Wykorzystanie informacji apriorycznej pozwoliło na zastosowanie modelu dwukompartментowego oraz umożliwiło pełniejszy opis zmienności i korelacji parametrów farmakokinetycznych. Symulacje wykazały, że modele opracowane z wykorzystaniem podejścia bayesowskiego pozwalają na bardziej dokładne predykcje.

Wnioski: Zastosowanie analizy bayesowskiej umożliwiło uzyskanie rozkładu aposteriorycznego parametrów modelu, spójnego z informacją aprioryczną i posiadanymi danymi. Wykorzystanie wnioskowania Bayesowskiego prowadzi do uzyskania wyników spójnych z dostępną wiedzą literaturową dotyczącą farmakokinetyki ceftolozanu i tazobaktamu oraz pozwala uniknąć błędów systematycznych we wnioskach opartych o opracowany model.

Słowa kluczowe: farmakokinetyka, antybiotyki, analiza populacyjna, modelowanie bayesowskie

NIE-BEZPIECZNA FARMAKOTERAPIA NA BLOKU OPERACYJNYM

Dr Emilia Wawszczak¹

¹ Zakład Pielęgniarstwa Chirurgicznego, Wydział Medyczny. Collegium Medicum UKSW Warszawa

Wprowadzenie: Cechą charakterystyczną farmakoterapii stosowanej przez zespoły anestezjologiczne jest podawanie środków silnie działających. Na ogół są to leki podawane drogą dożylną, co przemawia za ich szybką dystrybucją, a tym samym szybkim efektem terapeutycznym. Z perspektywy bezpieczeństwa stosowania farmakoterapii wartym podkreślenia jest tryb znieczulenia, dynamicznie zmieniający się stan ogólny pacjenta, reanimacja krążeniowo – oddechowa, itp. W okolicznościach, gdzie dominuje presja czasu wiele czynności wykonywanych jest „automatycznie”, co w sytuacji zmiany szaty graficznej większości opakowań leków stanowi poważne zagrożenie pomyłki.

Cel pracy: Ukazanie niebezpieczeństw wynikających ze zmiany szaty graficznej większości leków/substancji bardzo silnie działających w tym samym czasie.

Metody badawcze: Analiza przykładów oznakowania leków stosowanych w anestezjologii stanowiących realne zagrożenie z powodu trudności w szybkim różnicowaniu preparatów.

Wyniki: Zapoczątkowana w roku 2018 i postępująca w roku bieżącym wymiana szaty graficznej opakowań leków z perspektywy osoby działającej pod presją czasu, a także czynników sali na której jest zgaszone światło podczas zabiegów laparoskopowych, czy późna pora nocna wykonywania operacji mogą zakończyć się pomyłką mającą wpływ na zdrowie i życie pacjenta. Leki silnie działające na różne układy dostępne są w opakowaniach mających taki sam lub dyskretnie odmienny kształt, rozmiar, układ treści, motywy graficzne i kolory. Różnią się jedynie nazwą własną i dawką, jednakże na skutek rozmiaru zjawiska zmian – ta może zostać w wyniku pośpiechu kompletnie pominięta przez użytkownika. Inny problem stanowią leki przygotowywane przez apteki szpitalne, które na ogół są umieszczone w identycznych białych opakowaniach z nieczytelną nazwą leku.

Wnioski: Pozornie niewielka innowacja, jaką jest zmiana szaty graficznej opakowań leków dla tak strategicznego obszaru pielęgniarstwa, jakim jest anestezjologia i intensywna terapia stanowi poważne zagrożenie pomyłki. Wartym rozważenia jest opracowanie takich sposobów ustawienia leków na stanowiskach anestezjologicznych, które eliminowały ryzyko błędu. W przyszłości korzystna byłaby wymiana opinii pomiędzy przedstawicielami firm farmaceutycznych, a bezpośrednimi użytkownikami ich produktów przed wprowadzeniem istotnych zmian.

Słowa kluczowe: bezpieczna farmakoterapia, nowe opakowania, omyłkowe podanie

WPŁYW ZABURZEŃ EREKCJI NA ZDROWIE PSYCHICZNE PACJENTÓW KARDIOLOGICZNYCH – BADANIE WSTĘPNE

Filip Tkaczyk¹

¹Szkoła Doktorska, Collegium Medicum, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Wprowadzenie: Zaburzenia erekcji (ED) są powszechnym problemem u pacjentów z chorobami układu sercowo-naczyniowego, w tym chorobą niedokrwienną serca. Badania wskazują na istotny wpływ zaburzeń erekcji na zdrowie psychiczne, obejmujący wyższy poziom depresji, lęku oraz obniżoną jakość życia. W niniejszym badaniu podjęto próbę oceny tych zależności u pacjentów hospitalizowanych na oddziale kardiologii.

Cel pracy: Określenie wpływu zaburzeń erekcji na zdrowie psychiczne pacjentów kardiologicznych, w szczególności pod kątem poziomu depresji, lęku, samooceny oraz jakości życia.

Metody badawcze: Badanie przeprowadzono wśród 128 pacjentów hospitalizowanych z powodu choroby niedokrwiennej serca, podzielonych na grupę z zaburzeniami erekcji i grupę kontrolną. Zastosowano standaryzowane kwestionariusze psychometryczne (IIEF-5, GAD-7, WHOQOL-BREF, SES) oraz analizę statystyczną, obejmującą testy istotności różnic i regresję wieloczynnikową.

Wyniki: Analiza wykazała istotne różnice między grupami. Pacjenci z ED prezentowali wyższy poziom depresji i lęku (GAD-7: $10,2 \pm 3,6$ pkt vs. $6,4 \pm 3,1$ pkt, $p < 0,01$), niższą jakość życia (WHOQOL-BREF: $52,3 \pm 11,2$ pkt vs. $61,7 \pm 10,5$ pkt, $p < 0,01$) oraz gorszą samoocenę (Rosenberg SES: $17,8 \pm 4,2$ pkt vs. $22,1 \pm 3,9$ pkt, $p < 0,05$) w porównaniu do grupy kontrolnej. Występowanie zaburzeń erekcji było skorelowane z dłuższym czasem trwania ChNS, wyższym BMI ($29,2 \pm 3,4$ kg/m² vs. $25,6 \pm 3,1$ kg/m², $p < 0,01$) oraz mniejszą aktywnością fizyczną. Ponadto, pacjenci z cięższymi postaciami ED częściej deklarowali obniżoną satysfakcję z życia intymnego oraz większe trudności w utrzymaniu erekcji w trakcie stosunku seksualnego (IIEF-5: $11,3 \pm 3,7$ pkt vs. $22,5 \pm 2,9$ pkt, $p < 0,001$).

Wnioski: Zaburzenia erekcji mają istotny wpływ na zdrowie psychiczne pacjentów kardiologicznych. Stwierdzono, że pacjenci z ED doświadczają wyższego poziomu lęku i depresji oraz mają niższą jakość życia w porównaniu do pacjentów bez tego schorzenia. Wyniki te wskazują na konieczność uwzględnienia aspektów psychologicznych w procesie diagnostycznym i terapeutycznym pacjentów z ChNS oraz zaburzeń erekcji.

Słowa kluczowe: zaburzenia erekcji, choroba niedokrwienna serca, zdrowie psychiczne, depresja, lęk, jakość życia

NEUROPROTEKCYJNE DZIAŁANIE ANALOGÓW GLP-1 W CHOROBAH NEURODEGENERACYJNYCH

Katarzyna Wajda¹

Opiekun naukowy: dr hab. n. med. Dorota Bartusik–Aebisher, inż. prof. UR²

¹ Studenckie Koło Naukowe Biochemików *URCell*, Collegium Medicum, Uniwersytet Rzeszowski

² Collegium Medicum, Zakład Biochemii i Chemii Ogólnej, Uniwersytet Rzeszowski

Wprowadzenie: Choroby neurodegeneracyjne, jak choroba Parkinsona i Alzheimer, stanowią duże wyzwanie kliniczne ze względu na postępujący charakter i ograniczone dotychczas możliwości terapii modyfikujących przebieg. Wraz ze starzeniem się populacji i rosnącą liczbą zachorowań, pilnie poszukiwane są innowacyjne strategie terapeutyczne. Analogi GLP-1, znane z leczenia cukrzycy typu 2 i otyłości, zyskują uwagę badaczy dzięki potencjalnemu działaniu neuroprotektoryjnego. Wstępne badania sugerują, że związki te mogą poprawiać sygnalizację insulinową, zmniejszać stan zapalny w mózgu oraz wspierać funkcje mitochondrialne, otwierając nowe perspektywy w walce z neurodegeneracją.

Cel pracy: Celem niniejszej pracy jest ocena dostępnych danych dotyczących neuroprotektoryjnego działania analogów GLP-1, z uwzględnieniem mechanizmów poprawy sygnalizacji insulinowej w mózgu, redukcji stanu zapalnego oraz modulacji procesów metabolicznych.

Metody badawcze: W pracy przeanalizowano literaturę z lat 2020–2025 z baz PubMed, Scopus i Web of Science, obejmującą badania przedkliniczne i fazy II badań klinicznych. Zestawiono wyniki eksperymentów *in vitro*, modeli zwierzęcych oraz raportów klinicznych, oceniając wpływ analogów GLP-1 na funkcje neurologiczne.

Wyniki: Analizy wskazują, że leki z grupy GLP-1 znacząco poprawiają funkcje motoryczne i poznawcze u pacjentów z chorobą Parkinsona i Alzheimer. Badania wykazały stabilizację parametrów neurologicznych, spowolnienie postępu neurodegeneracji oraz poprawę sygnalizacji insulinowej w mózgu. Dodatkowo, obserwowano redukcję stanu zapalnego oraz optymalizację funkcji mitochondrialnych, co sugeruje wielopłaszczyznowy mechanizm działania tych preparatów.

Wnioski: Dostępne dowody naukowe potwierdzają, że analogi GLP-1 wykazują działanie neuroprotektoryjne, co otwiera nowe perspektywy terapeutyczne w leczeniu chorób neurodegeneracyjnych. Ich stosowanie może przyczynić się do modyfikacji przebiegu choroby oraz poprawy jakości życia pacjentów.

Słowa kluczowe: GLP-1, neuroprotekcja, choroba Parkinsona, choroba Alzheimer, insulinooporność, neurodegeneracja

POZIOM WIEDZY RODZICÓW O BEZPŁATNYCH SZCZEPIENIACH PRZECIW GRYPIE – ANALIZA WYNIKÓW BADANIA ANKIETOWEGO

Katarzyna Wajda¹, Halszka Wajdowicz¹, Julia Trojniał¹, Weronika Bargiel¹, Natalia Wójcik¹

Opiekun naukowy: dr hab. n. med. Hanna Czajka, prof. UR^{2,3}

¹ Studenckie Koło Naukowe Profilaktyki Chorób Zakaźnych, Collegium Medicum, Uniwersytet Rzeszowski

² Collegium Medicum, Instytut Nauk Medycznych Uniwersytet Rzeszowski

³ Poradnia Chorób Zakaźnych & Centrum Szczepień Szpitala Dziecięcego św. Ludwika w Krakowie

Wprowadzenie: Grypa to wirusowa choroba układu oddechowego, charakteryzująca się coroczną zmiennością genetyczną. Stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego, szczególnie dla dzieci, zwiększając ryzyko hospitalizacji i powikłań. W Polsce dzieci w wieku 6 miesięcy do 18 lat mają zapewnione prawo do bezpłatnych szczepień przeciwko grypie, co jest ważnym elementem profilaktyki. Jednak niski odsetek zaszczepionych dzieci wskazuje na potrzebę zbadania przyczyn tego zjawiska.

Cel pracy: Praca ma na celu ocenę wiedzy rodziców o bezpłatnych szczepieniach przeciw grypie oraz identyfikację czynników wpływających na decyzje o szczepieniu dzieci.

Metody badawcze: Badanie ankietowe przeprowadzono wśród rodziców dzieci uprawnionych do bezpłatnej profilaktyki grypy w sezonach 2023/2024 (sezon I) i 2024/2025 (sezon II), zbierając łącznie 250 ankiet (127 w sezonie I i 123 w sezonie II). Pytania dotyczyły źródeł informacji o chorobie, świadomości ryzyka związanego z zachorowaniem oraz stosunku do jej profilaktyki. W analizie statystycznej założono poziom istotności $p < 0,05$.

Wyniki: W sezonie I zaszczepiono troje dzieci (2,4%), a w sezonie II czworo dzieci (3,3%), 156 osób (62,4% z 250 respondentów) nie dowiedziało się od lekarza rodzinnego o możliwości takiej profilaktyki. Powodem rezygnacji ze szczepień był również brak wystarczającej wiedzy na temat skuteczności i bezpieczeństwa szczepionek.

Wnioski: Wyniki badania wskazują na konieczność zintensyfikowania działań informacyjnych skierowanych do rodziców. Kluczowe jest zwiększenie udziału lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej w przekazywaniu rzetelnych informacji o szczepieniu. Dopasowanie metod komunikacji do oczekiwań rodziców może przyczynić się do większej popularyzacji szczepień i poprawy wskaźnika wyszczepialności u dzieci.

Słowa kluczowe: grypa, szczepienia, świadomość rodziców, brak informacji

STAŻ NAUKOWY W OŚRODKU BADAWCZYM W USA – WYNIKI PROWADZONYCH BADAŃ NAD AROMATYZOWANYMI WYROBAMI NIKOTYNOWYMI

Julia Nowicka ^{1,2}

¹Zakład Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej, Gdański Uniwersytet Medyczny

²Department of Health Behavior, Roswell Park Comprehensive Cancer Center, Buffalo NY, USA

Wprowadzenie: Wzrost używania nowych wyrobów nikotynowych, zwłaszcza wśród młodych osób, wynika z ich atrakcyjnego designu i dostępności aromatyzowanych wariantów. Kluczowe jest prowadzenie rzetelnych badań identyfikujących strategie marketingowe przemysłu tytoniowego, aby skutecznie wspierać działania w zakresie zdrowia publicznego i polityki antytytoniowej. Wiodące zagraniczne ośrodki badawcze prowadzą inicjatywy badawcze w tej dziedzinie. Programy stażowe wspierają mobilność młodych naukowców, co przyczynia się do rozwoju kariery oraz umiędzynarodowienia badań.

Cel pracy: (1) Udział w stażu naukowym w ośrodku Roswell Park Comprehensive Cancer Center (USA) oraz rozwój kompetencji badawczych i analiza danych zgodnych z tematyką projektu doktorskiego. (2) Odbycie wizyty studyjnej w National Cancer Institute (NCI) i innych instytucjach zajmujących się prewencją nowotworów i prowadzeniem badań naukowych w tej dziedzinie.

Metody badawcze: (1) Staż naukowy zrealizowano w ramach programu NAWA STER w terminie od 1 września do 16 grudnia 2024 roku. Przeprowadzono analizy danych kwestionariuszowych i obserwacyjnych dotyczących aromatyzowanych e-papierosów, przy użyciu programów STATA 18 oraz PQStat. (2) Wizyta studyjna odbyła się w dniach 10-15 listopada 2024 roku w Waszyngtonie, w ramach programu Młody Badacz GUMed. Podczas wizyty w NCI wygłoszono prezentację na temat badań prowadzonych w Polsce.

Wyniki: Ukończenie stażu oraz realizacja analiz badawczych umożliwiły zdobycie nowej wiedzy i rozwój umiejętności prowadzenia wartościowych badań. Efektem stażu są manuskrypty publikacji naukowych. Wyjazd studyjny pozwolił na poznanie funkcjonowania prestiżowych ośrodków badawczych oraz nawiązanie międzynarodowej współpracy.

Wnioski: Programy mobilności wspierają rozwój młodych naukowców, umożliwiając naukę w zaawansowanych ośrodkach badawczych, zwiększając potencjał i jakość ich badań. Staż naukowy wspomaga rozwój kariery badawczej i umożliwia nawiązanie międzynarodowej współpracy.

Słowa kluczowe: aromatyzowane wyroby nikotynowe, promocja i reklama, staż naukowy, Stany Zjednoczone Ameryki

MODA CZY ELEMENT STYLU ŻYCIA – UŻYWANIE PAPIEROSÓW ELEKTRONICZNYCH PRZEZ MŁODZIEŻ

Natalia Laska¹, Jennifer Krause¹, Kamila Stolarczyk¹, Izabela Królak¹, Ewa Dereń¹, Krystian Szczygiał¹

Opiekun pracy: dr Urszula Michalik-Marcinkowska

¹ SKN Współczesnych Problemów Medycyny, Uniwersytet Opolski

Wprowadzenie: Większość papierosów elektronicznych zawiera nikotynę, która jest silnie uzależniająca i stanowi zagrożenie dla zdrowia. W aerozolu znajdują się substancje chemiczne powodujące raka i drobne cząsteczki, które mogą być wdychane głęboko do płuc. Mimo tych i szeregu innych, poważnych konsekwencji zdrowotnych e-papierosy są postrzegane jako mniej szkodliwe niż tradycyjne papierosy a odsetek młodzieży ich używającej systematycznie wzrasta.

Cel pracy: Celem badania była wieloaspektowa analiza czynników skłaniających uczniów do korzystania z e-papierosów, ich poziomu świadomości na temat składu i konsekwencji zdrowotnych tych produktów.

Metody badawcze: Badanie przeprowadzono metodą sondażu diagnostycznego przy użyciu autorskiego kwestionariusza ankiety. W badaniu wzięło udział 1069 uczniów (w tym 55% dziewcząt) w wieku 12–18 lat, dobranych losowo. Kwestionariusz składał się z 35 pytań obejmujących różne aspekty dotyczące stosowania papierosów elektronicznych.

Wyniki: Wśród badanej młodzieży 43% próbowało e-papierosów, ich regularne używanie deklarowało 17% badanych, natomiast papierosy elektroniczne i tradycyjne pali 7%. O mniejszej szkodliwości e-papierosów w porównaniu do tradycyjnych jest przekonanych 46% badanych. Najczęstszymi powodami sięgania po papierosy elektroniczne były chęć zrelaksowania się i nuda. Badana młodzież oceniła swój poziom stresu doświadczanego w szkole na 6.23 w 10-punktowej skali.

Wnioski: Uzyskane wyniki potwierdzają, że używanie e-papierosów przez młodzież szkolnej jest zjawiskiem częstym, wpisującym się w styl życia, mającym podłoże stresowe. Niski poziom wiedzy na temat zdrowotnych konsekwencji tych używek wskazuje na potrzebę intensyfikacji działań edukacyjnych oraz profilaktycznych.

Słowa kluczowe: papierosy elektroniczne, uzależnienia, stres

BÓLE GŁOWY A STAW SKRONIOWO-ŻUCHWOWY – UKRYTY ZWIĄZEK

mgr Martyna Odzimek^{1,2}

Opiekun merytoryczny: dr hab. Waldemar Broła, prof. UJK²

¹ Szkoła Doktorska Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, ul. Żeromskiego 5, 25-369 Kielce

² Instytut Fizjoterapii, Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Jana Kochanowskiego Collegium Medicum, al. IX Wieków Kielc 19A, 25-317 Kielce

Wprowadzenie: Bóle głowy są powszechną dolegliwością o zróżnicowanej etiologii, a jednym z mniej oczywistych, lecz istotnych czynników mogą być zaburzenia stawu skroniowo-żuchwowego (SSŻ). Dysfunkcje SSŻ mogą prowadzić do przewlekłego napięcia mięśniowego oraz zmian biomechanicznych, które wpływają na występowanie i nasilenie bólów głowy.

Cel pracy: Celem pracy jest analiza związku między dysfunkcją stawu skroniowo-żuchwowego (SSŻ) a występowaniem bólów głowy. Badanie ma na celu ocenę wpływu zaburzeń SSŻ na różne typy bólów głowy oraz wskazanie potencjalnych metod diagnostycznych i terapeutycznych.

Metody badawcze: Przegląd literatury naukowej oraz analiza wyników badań pacjentów zgłaszających bóle głowy w połączeniu z objawami dysfunkcji SSŻ. Badania obejmowały wywiady medyczne oraz ocenę palpacyjną mięśni żucia i SSŻ w oparciu o kwestionariusz RDC/TMD.

Wyniki: Badanie wykazało istotny związek między zaburzeniami SSŻ a występowaniem bólów głowy, szczególnie napięciowych i migrenopodobnych. Wśród pacjentów z dysfunkcją SSŻ częściej występowały objawy takie jak trzaski, ograniczona ruchomość żuchwy oraz ból w okolicy skroniowej.

Wnioski: Dysfunkcja stawu skroniowo-żuchwowego może być istotnym czynnikiem etiologicznym w bólach głowy. Wczesna diagnostyka i odpowiednie leczenie, obejmujące terapię manualną, szynoterapię oraz ćwiczenia relaksacyjne, mogą znacząco zmniejszyć dolegliwości bólowe. Konieczne są dalsze badania w celu określenia optymalnych metod terapeutycznych.

Słowa kluczowe: bóle głowy, staw skroniowo-żuchwowy, dysfunkcje SSŻ

BEZPIECZEŃSTWO STOSOWANIA POCHODNYCH IMIDAZOLIN W WARUNKACH DOMOWYCH

Michał Marszałek¹, Kamil Litwin², Gabriela Zdrodowska³

¹ Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

² Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Szpital Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Kielcach, Szpitalny Oddział Ratunkowy

³ Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Wprowadzenie: Pochodne imidazoliny (ksylometazolina, oksymetazolina) są często stosowane w leczeniu niedrożności nosa, najczęściej spowodowanej alergiami lub stanami zapalnymi błony śluzowej. Imidazoliny należą do grupy alfa-sympatykomimetyków, które poprzez wpływ na receptory alfa-adrenergiczne powodują obkurczenie naczyń krwionośnych i ograniczenie wysięku. Działanie to odczuwalne jest przez pacjentów w postaci ułatwionego oddychania oraz poprawy drożności nosa. Skuteczność preparatów oraz szybki czas działania sprawiają, że leki te są chętnie stosowane w warunkach domowych, bardzo często bez konsultacji lekarskiej. Dużą przewagą tych leków jest dodatkowo ich łatwa dostępność z racji tego, że nie wymagają posiadania recepty.

Cel pracy: Celem pracy jest przedstawienie zagrożeń wynikających z zastosowania pochodnych imidazolin w warunkach domowych. Przedstawione zostały działania niepożądane leków, ich interakcje z innymi substancjami przyjmowanymi przez pacjentów w różnych jednostkach chorobowych oraz aktualny przegląd literatury na temat bezpieczeństwa imidazolin.

Metody badawcze: W niniejszej pracy dokonano przeglądu literatur oraz charakterystyki produktów leczniczych dostępnych na rynku

Wyniki: Pochodne imidazoliny nie są lekami obojętnymi dla pacjenta a ich stosowanie powinno być pokierowane aktualną sytuacją zdrowotną. Do najczęściej opisywanych działań niepożądanych tych leków można zaliczyć zjawisko rebound oraz efekt odbicia. Dodatkowo należy mieć na uwadze, że grupa leków alfa-sympatykomimetycznych może reagować z przyjmowanymi inhibitorami MAO lub efedryną dając szereg działań niepożądanych.

Wnioski: Zwracając uwagę na bezpieczeństwo pacjentów należy zwiększyć świadomość wśród społeczeństwa, że stosowanie preparatów zawierających ksylometazolinę lub oksymetazolinę może prowadzić do wtórnego zatkania nosa a także zwiększa ryzyko uzależnienia od tych preparatów, a także do uogólnionych działań niepożądanych wynikających z interakcji leków. W wyniku szerokiej dostępności produktów zawierających pochodne imidazoliny bezpieczeństwo pacjenta staje pod znakiem zapytania.

Słowa kluczowe: imidazoliny, bezpieczeństwo, przeziębienie, alergia, samodzielne leczenie, spray do nosa

ZWIĄZEK MIĘDZY DEPRESYJNOŚCIĄ A RYZYKIEM UZALEŻNIEŃ OD FACEBOOKA

Adriana Biernat¹, Julia Kasprzak¹, Anna Laczek¹, Joanna Walczyńska¹

Opiekun pracy: dr n. zdr. Kamila Rachubińska, dr n. med. i n. zdr. Anna Cybulska, dr n. med. i n. zdr. Daria Schneider-Matyka

¹Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Zakładzie Pielęgniarstwa, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

Wprowadzenie: Media społecznościowe wywierają coraz większy wpływ na życie każdego człowieka, szczególnie wśród młodych dorosłych. Intensywne uczestniczenie w świecie cyfrowym może prowadzić do zmian zachowań zdrowotnych, a także wpłynąć na zdrowie psychiczne.

Cel pracy: Celem pracy była analiza związków między występowaniem depresyjności, a ryzykiem uzależnień od Facebooka wśród studentów kierunku Pielęgniarstwo na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie

Metody badawcze: W badaniach posłużono się metodą sondażu diagnostycznego oraz techniką ankiety. Zastosowano autorski kwestionariusz ankiety oraz standaryzowane narzędzia badawcze: Skala Uzależnienia od Facebooka (ang. *The Bergen Addiction Scale*, BFAS), Skala Depresji Becka (ang. *Beck Depression Scale*, BDI) oraz Inwentarz Zachowań Zdrowotnych (IZZ).

Wyniki: Badaniem objęto 196 studentów kierunku Pielęgniarstwo Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Wyniki na podstawie Skali depresji Becka wykazały, że 29,08% wszystkich ankietowanych miało objawy depresyjne w stopniu łagodnym lub umiarkowanym, 2,55% ciężkie objawy depresyjne. Tylko 1,02% ankietowanych uzyskało wynik uzależnienia od Facebooka na podstawie Skali Uzależnienia od Facebooka (BFAS). Nie stwierdzono statystycznie istotnej zależności pomiędzy depresyjnością, a ryzykiem uzależnienia od Facebooka ($p = 0,054$). Nastawienie psychiczne według skali IZZ było istotnie bardziej pozytywne wśród osób korzystających z portali społecznościowych niż wśród osób niekorzystających ($p < 0,05$).

Wnioski: Badanie wykazało, że studenci korzystający z portali społecznościowych takich jak Facebook charakteryzowali się bardziej pozytywnym nastawieniem psychicznym. Nie stwierdzono natomiast zależności między objawami depresyjnymi a uzależnieniem od Facebooka. Jednak wyniki te wskazują na ciągłą potrzebę rozpowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego wśród młodych ludzi.

Słowa kluczowe: internet, studenci, uzależnienia, portale społecznościowe

ROLA NOWYCH ZAWODÓW MEDYCZNYCH W FUNKCJONOWANIU SYSTEMU ZDROWIA

lic. Klaudia Walter^{1, 2}, dr hab. Ewa Bandurska³, mgr Dominika Bosek³

¹Studenckie Koło Naukowe „Ekonomika i zarządzanie w ochronie zdrowia”, Gdański Uniwersytet Medyczny

²Zakład Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej, Gdański Uniwersytet Medyczny

³Centrum Rozwoju Kompetencji, Zintegrowanej Opieki i e-Zdrowia, Gdański Uniwersytet Medyczny

Wprowadzenie: Przedstawienie dokładnej liczby zawodów medycznych nie jest łatwe ze względu na zróżnicowanie przyjętych kryteriów klasyfikacyjnych. W roku 2019 szacowano, iż istniało wówczas blisko czterdzieści zawodów z różnych obszarów szeroko pojętej medycyny.

Cel pracy: Celem niniejszej pracy jest ustalenie, jaką rolę mają wybrane, nowe zawody medyczne w funkcjonowaniu systemu opieki zdrowotnej.

Metody badawcze: Metoda badawcza, jaka została użyta to niesystematyczny przegląd literatury i aktów prawnych za pomocą: PubMed, Google Scholar, tzw. grey search literature. Korzystano z różnych źródeł krajowych oraz zagranicznych.

Wyniki: nie dotyczy

Wnioski:

- Osoby wykonujące zawód lekarza, pielęgniarki czy położnej są nadmiernie obciążone pracą przez deficyt w kadrach oraz obowiązki administracyjne, które do nich należą. Niepoprawne jest więc również rozłożenie obowiązków i struktura systemu opieki zdrowotnej w Polsce. Polskie społeczeństwo się starzeje, lekarze również.
- Powszechne wprowadzenie w życie nowych zawodów medycznych znacznie poprawiłoby funkcjonowanie systemu opieki zdrowotnej, jako całości. Odciążyłoby lekarzy, pielęgniarki i położne, a pacjenci byłiby w centrum opieki. Zastosowanie modelu opieki pacjento-centrycznej potencjalnie mogłoby zmniejszyć ilość i czas chorowania.
- W Polsce lekarze są przeciążeni pracą. Mała liczba lekarzy przypada na znaczną liczbę pacjentów w Polsce. Dodatkowo lekarze powinni być skupieni na leczeniu pacjenta, tymczasem w Polsce lekarz skupia się na sprawach administracyjnych.

Słowa kluczowe: zawód medyczny, nowy zawód, system opieki zdrowotnej

PRZYNALEŻNOŚĆ DO SPOŁECZNOŚCI GRACZY A ZDROWIE EMOCJONALNE I SPOŁECZNE

lic. Helena Świlska

promotor pracy: dr hab. Ewa Bandurska

Wprowadzenie: Uzależnienie od gier komputerowych to niedawno wyłoniiony aspekt, mogący mieć wpływ na zdrowie psychiczne, społeczne, a także fizyczne coraz większej liczby osób. Światowa Organizacja Zdrowia wpisała uzależnienie od gier komputerowych na listę chorób psychicznych (ICD-11), a badacze określają skalę zjawiska między 1,7% a 10% populacji ogólnej.

Cel pracy: Zaobserwowanie relacji wśród członków społeczności *gamerskiej*, zalet i wad płynących z przynależności do grupy, zwłaszcza o:

- sposobach samopomocy w łagodzeniu skutków osamotnienia lub negatywnych emocji,
- nauce nawiązywania kontaktów z innymi osobami,
- budowaniu więzi koleżeńskich, funkcji i ról społecznych w obrębie grupy,
- sposobie wyrażania emocji, swoich opinii oraz zdania,
- innych nieujętych a równie cennych z perspektywy zdrowia publicznego zagadnień.

Metody badawcze: Badanie jakościowe, przeprowadzone w formie wywiadów pogłębionych w serii indywidualnych spotkań z 13 respondentami, którzy zostali wyłonieni za pomocą doboru nieprobabilistycznego. Populację docelową stanowili członkowie grupy zrzeszającej użytkowników gier komputerowych oraz platformy streamin-gowej *TwitchTV*.

Wyniki: Poruszono jakość kontaktów IRL (*in real life*), umiejętności nawiązywania kontaktów. Przedstawiono m.in. korzyści oraz negatywy związane z grami i społecznością. Zawarto specyfikę życia w świecie wirtualnym, trwałość kontaktów w Internecie, rozwój kompetencji społecznych, emocji i uczuć wywołanych społecznością i grami.

Wnioski: Społeczność internetowa może charakteryzować się bardziej trwałym typem relacji niż zawierane na żywo. Rodzina wywiera duży wpływ na umiejętność dziecka w nawiązywaniu kontaktów z otoczeniem, a społeczność *gamerska* może być przydatnym miejscem do treningu kompetencji, wychodzenia ze strefy komfortu, samotności. Gamerzy mogą nauczyć się rozwiązywania konfliktów, prowadzenia dyskusji, rozwinięć inteligencje emocjonalną.

Słowa kluczowe: gry komputerowe, zdrowie, emocje, społeczność, rozwój

